

Op weg naar een groener corso - deel 1

Duurzame dahlia's

Het gaat steeds slechter met het klimaat. Vroeg of laat moeten we er allemaal aan geloven: duurzamer gaan leven. In deze serie gaan wij op zoek naar duurzame oplossingen voor ons corso. We doen dit aan de hand van drie pijlers: de bloementeelt, de wagenbouw en het feest.

Door Tess Mutsters

We gaan niet aan greenwashing doen. Het bloemencorso in Zundert heeft een enorme voetafdruk en met een paar kleine aanpassingen, wordt ons corso niet opeens 'groen'. Dat weten we allemaal. Voordat we aan dit artikel beginnen, willen we dan ook eerst wat duidelijk maken: wij denken niet dat een volledig groen corso mogelijk is. In ieder geval niet op een realistische manier en zoals het er nu uit ziet. Heel simpel: een groen corso is géén corso, maar dat willen we uiteraard niet. Vanwege het cliché: alle kleine beetjes helpen, willen we toch graag aandacht aan dit onderwerp besteden. We beseffen dat deze kwestie zó groot is dat

we dit nooit op deze paar pagina's helemaal uit kunnen lichten en dat we hiermee slechts het uiterste topje van de ijsberg lichtjes aantippen, maarja, je moet ergens beginnen.

Om het overzichtelijk te houden hebben we ons gefocust op drie belangrijke peilers: de bloementeelt, de wagenbouw en het festival zelf. De komende drie Corsiefs zul je een van deze onderwerpen tegenkomen. We spreken met mensen binnen en buiten Zundert en gaan op zoek naar realistische oplossingen die zeker uitgevoerd zouden kunnen worden. In dit nummer bespreken we het duurzaam kweken van dahlia's.

Duurzaam dahlia's kweken

Dahlia's zijn een speciale soort plant en, zoals wij corsoliefhebbers als geen ander weten, zijn er een hele hoop soorten dahlia's. Het kweken van dahlia's is relatief simpel, omdat de dahlia een vrij harde soort is, zegt Corné Backx, voorzitter en voormalig veldman van buurtschap Veldstraat. "Natuurlijk kan iedere plant ziek worden, maar als je de basis goed doet, heeft de dahlia al een goede bodem om op te staan." In Zundert plant iedere buurtschap zijn eigen dahlia's. Afhankelijk van de grootte van de buurtschap worden er gemiddeld zo'n twintigduizend tot veertigduizend dahlia's per buurtschap geplant. Alle buurtschappen hanteren ongeveer dezelfde manier van kweken. "Wanneer de dahlia's geplant worden, gebeurt dat vrijwel altijd met een voor", legt Backx uit. "Er worden dan diepe geulen naast elkaar door de grond getrokken, waar vervolgens met de hand de dahliaknollen in geplant worden."

GREENWASHING

Wikipedia:

'Greenwashing of groenwassen is het zich groener of maatschappelijk verantwoordelijker voordoen dan een bedrijf of organisatie daadwerkelijk is. Men doet alsof men weloverwogen met het milieu en/of andere maatschappelijke thema's omgaat, maar dit blijkt vaak niet meer dan 'een likje verf' te zijn.'

WATERGEBRUIK

plant je bloemenveld op vochtrijke bodem

graaf een geul en plant de knollen direct daarna

maak gebruik van een put

druppelirrigatie in plaats van sproeiers

GRONDGEBRUIK

wissel jaarlijks van grond

verwijder onkruid

plaats gras & plant bijenzaad tussen de rijen

CHEMICALIËN

onderzoek of insecten schadelijk zijn of niet

verwijder onkruid handmatig, niet onnodig spuiten

onderzoek of kunstmest nodig is

Infographics: Hanneke van Caam

Er zijn drie belangrijke punten waar je aan kunt denken wanneer het gaat over het duurzaam kweken van dahlia's:

1. BEWATERING

De manier van dahlia's kweken van de buurtschappen is volgens Backx al vrij duurzaam. "Ik heb zelf vrij lang als veldman bij onze buurtschap geholpen.

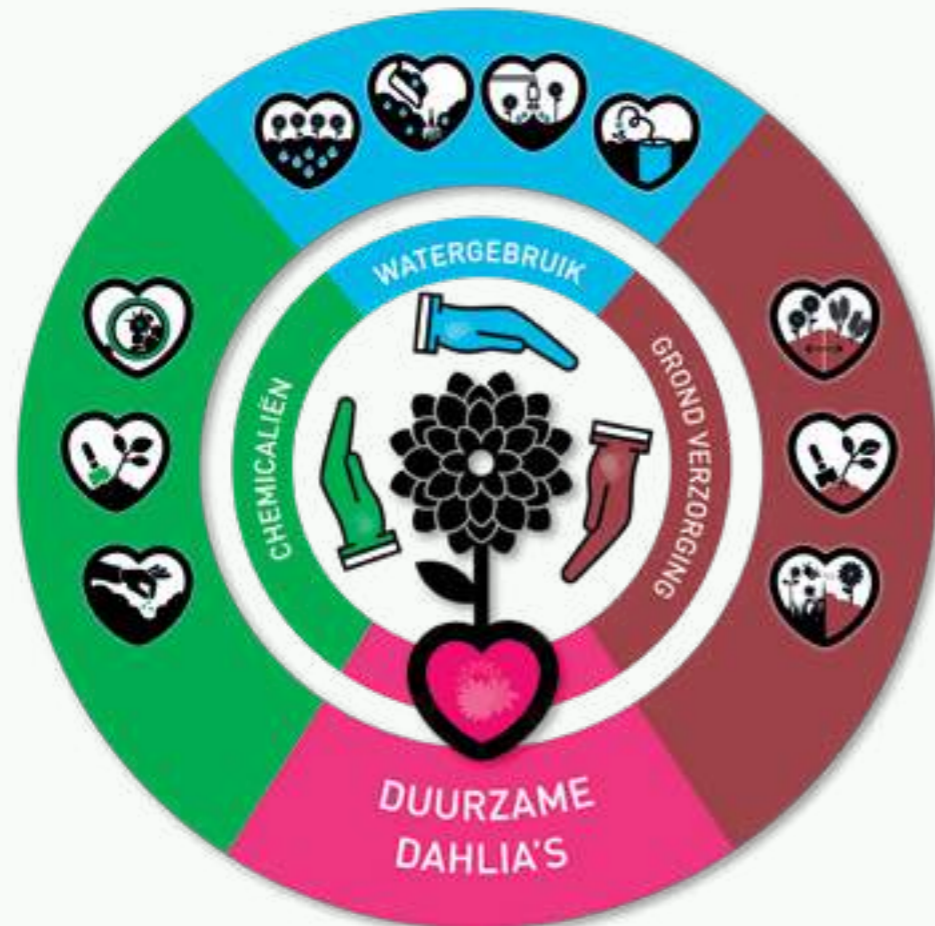
Daardoor weet ik ook veel van hoe andere buurtschappen met hun dahlia's omgaan. Wij zijn zelf al redelijk veel aan het denken over duurzame manieren om onze dahlia's te kweken. Zo hebben we afgelopen jaar een put aan laten leggen en gebruiken we nu voor het beregenen van onze planten een druppelsysteem, waardoor we veel zuiniger met ons water omgaan."

"Het duurzaam omgaan met water begint al bij het planten van de dahlia's", vertelt Marlies Weijers mede-eigenaar van FAM Flower Farm; de enige 'On the way to Planet Proof' dahliakwekerij ter wereld en mede-auteur van het boek Liefde voor Dahlia's. "Wij planten onze dahlia's op zandgrond in het duingebied dichtbij de Noordzee. Het systeem van polders, sloten en kanalen zorgt ervoor dat de grondwaterstand goed geregeld kan worden. Wij hoeven onze dahlia's niet vaak

te beregenen, omdat de bodem meestal voldoende water geeft. Wanneer er echter sprake is van zo'n extreem lange, droge zomer, zoals die van een paar jaar geleden moeten we natuurlijk wel beregenen."

Op welke soort grond de dahlia's worden geplant, doet dus al enorm veel. Logischerwijs hebben de buurtschappen uit Zundert geen beschikking tot vochtrijke duingrond en dan is druppelirrigatie, zoals die van buurtschap Veldstraat, een goede oplossing. Weijers vult hierbij nog aan: "De plantgeul maken, het planten van de dahlia's en de grond aandrukken doen wij in één gang direct na elkaar. De grond ligt zo dus slechts een korte periode open, waardoor het aanwezige vocht in de grond zo veel mogelijk behouden blijft."

Bij buurtschap Veldstraat zit het watergebruik dus redelijk goed, maar niet alle buurtschappen maken gebruik van druppelirrigatie. Sommige buurtschappen gebruiken nog sproeiers, waarbij er veel meer water verdampt en er dus ook veel meer water nodig is om de planten te bewateren.

2. GRONDGEBRUIK

"Om de paar jaar wisselen wij van grond", legt Backx uit. "Dan pakken we het stuk grond dat naast het huidige dahliaveld ligt, zodat dit veld even rust kan hebben. In de winter planten we een groenbemester,

"Zo'n wild bloemenveld is dan een prachtig gezicht"

bijvoorbeeld een winterrogge. Door te wisselen van vegetatie die op de grond staat, blijft de bodem gezond en in balans."

Om ervoor te zorgen dat onkruid geen voedingsstoffen van de dahlia's steelt, wordt er ook regelmatig onkruid geschoffeld. "Daarbij plaatsen we om de tien rijen een grasmat. We houden ook altijd een klein hoekje van ons veld vrij waar we dan wat bijzaad planten, zodat we ook een hoop insecten aantrekken. Zo'n wild bloemenveld is dan een prachtig gezicht."

"Alleen door ook met de natuur om het veld heen rekening te houden, kun je een goede, duurzame kweek bereiken"

De manier waarop de Zundertse buurtschappen hun grond gebruiken, is ongeveer hetzelfde als de manier waarop de mensen van FAM Flower Farm dit doen. "Wij zijn continu bezig met het gezond houden van onze bodem en met de natuur om ons veld heen. Door slechts je dahlia's zo natuurlijk mogelijk te kweken, bereik je geen duurzame kweek. Alleen door ook met de natuur om het veld heen rekening te houden, kun je een goede, duurzame kweek bereiken."

3. CHEMICALIËN

Op het gebied van chemicaliegebruik doen de buurtschappen het waarschijnlijk het slechtst, maar dit blijft voor veel kwekers in Nederland dan ook een probleem. Buurtschap Veldstraat is naar eigen zeggen zo'n 90% terug gegaan op het gebruik van spuitmiddelen. Dit was mogelijk, omdat de buurtschap de grond beter is gaan verzorgen, "en daar worden de planten sterker van" aldus Backx. Toch wordt er nog minimaal één keer per jaar gespoten met schadelijke stoffen. Dit is nodig, volgens Backx, om schimmels en ongedierte tegen te gaan. Eén keer spuiten lijkt misschien niet zo veel, maar een klein beetje spuitmiddel gaat lang mee en kan flinke gevolgen hebben voor de natuur er omheen. Zo sterven jaarlijks duizenden bijen vanwege het gebruik van bepaalde bestrijdingsmiddelen, terwijl bijen cruciaal zijn voor het voortleven van veel van onze gewassen.

Volgens Marlies is spuiten heel vaak

Als laatste is het gebruik van mest aan de beurt. De buurtschappen strooien minimaal eens per jaar met kunstmest. Het strooien van kunstmest kan echter, volgens onderzoeken van Meststoffen Nederland, averechtse gevolgen hebben, wanneer dit niet goed wordt gedaan. Zo is kunstmest makkelijk oplosbaar in water, waardoor de voedingsstoffen in de mest in verkeerde verhoudingen snel beschikbaar komen. Dit kan de plant vatbaarder maken voor ziektes en schimmels.

FAM Flower Farm laat regelmatig een bodemonderzoek doen, zodat ze op basis van deze bodemonsters kunnen zien hoeveel bemesting de planten nodig hebben. "Daarbij geven deze bodemanalyses ons veel inzicht over de aanwezige stoffen en het bodemleven", legt Weijers uit. Het laten doen van een bodemonderzoek is echter vaak vrij duur en het is logisch dat Zundertse buurtschappen hier misschien geen geld voor hebben. Toch kan er wel zuinig met mest worden omgegaan, volgens Weijers. "Onze NPK meststoffen halen we uit organische mest, zoals bijvoorbeeld uit compost. We doen de mest tijdens het planten in de geul. Zo hoeven we minimaal meststof te gebruiken en zit deze direct bij de plant."

Conclusie

De dahliakwekers van Zundert gaan dus al best de goede kant op, op het gebied van duurzaam dahlia's kweken. Op een aantal punten doen ze namelijk precies hetzelfde als FAM Flower Farm. Er zijn echter ook een aantal punten die beter kunnen, zoals het gebruik van mest, spuitmiddelen en water.

DIT KAN BETER:

- Gebruik maken van druppelirrigatie
- Bemesting al bij het planten van de dahlia's
- Gebruik organische meststoffen
- Gebruik biologische spuitmiddelen
- Gebruik minder spuitmiddelen

Dahlia teelt

Wagenbouw

Festival

Duurzaamheidsscores op een schaal van 5 sterren